

Ajánló

Szörfölhetünk a hírek tengerén

2009 decemberében a *Magyar Távirati Iroda Zrt.* közzétette az interneten XIX. és XX. századi *hírchívmának* döntő többségét (<http://www.mti.hu>). A jelentős és minden bizonnyal sokak érdeklődésére számot tartó szolgáltatás az OSZK-val és a *Magyar Országos Levéltárral*, továbbá több más szervezettel folytatott szoros együttműködésben született meg. *Térítésmentesen* kutakodhatunk az öt részre bontott anyagban: az 1887 és 1919 közötti évekből fennmaradt – sajnos viszonylag kevés – hír között, az 1920–1945, valamint az 1945–1949 közötti időszak már teljesebb híryanagában, az 1956-os év megmaradt hírei között, valamint az 1988 és 2005 közötti időszakban kiadott, már eredetileg is *digitálisan* készült MTI-hírek között. Külön archívumrészben találjuk a *rendszerváltás* időszakát, itt napról-napra haladva, tematikus bontásban olvashatjuk, nézhetjük a korabeli híreket és fotókat. Az adatbázis *tengernyi*, összesen mintegy 5 millió(!) hírt tartalmaz. A *Fotómozaik* nevű internetes felületen ízelítőt találunk az MTI hatalmas képtárából, 20 ezer képet a 2001–2005-ös időszakból. Ezt a hírügynökség már ebben az évben több tízezer archív képpel bővíti, a cél 70 ezer kép elérése. A 100 millió forintos *állami céltámogatással* megvalósított fejlesztés, a *Nyitott archívumok* elnevezésű digitalizálási és állagmegóvó projekt keretében készült el. **Vince Mátyás**, a projekt „szülőatyja” beavat minket a *műhelytitkokba* és rámutat a szolgáltatás több olyan tulajdonságára, amelynek köszönhetően nemcsak *eredményes* lehet az oldal meglátogatása, de igazi *élmény* is.

Ungváry Rudolf tanulmánya nem egyszerű, de annál fontosabb témát tárgyal, amikor a bibliográfiai leírásokhoz kapcsolódó besorolási adatok közül a különböző MARC-okba bevitt besorolási adatokkal foglalkozik. A beviteli formátumok, és a megjelenítés kérdéseit ecsetelve hangsúlyozza és bizonyítja az utalói rekordok önállóságának fontosságát. Bőséges példákkal igazolja állításait, felvillantva a jövő megoldását, a szemantikai web világát, amikor gyakorlatilag minden kifejezésnek egyenrangú szerepe lesz.

A nagy, nemzetközi publikációs adatbázisok kutatásértékelésben való általános használata nyomán egyre növekvő igény tapasztalható a regionális, például a nemzeti nyilvántartások megfelelő kialakítására és ilyen célú alkalmazására. Ez a tendencia érvényesül az MTA gondozásában működő adatbázisok, elsősorban a *Köztestületi Publikációs Adattár* esetében is. **Soós Sándor** módszertani tanulmánya ehhez kíván hozzájárulni: az összehasonlítható szakterületi csoportok feltárásához javasol empirikus, információtudományi eszközöket.

Szántó Péter